

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Jany Henčekovej PhD., v právnej veci žalobcu: **A. N.**, *zastúpeného Mgr. V. Š., advokátom*, proti žalovanému: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia právneho predchodcu žalovaného, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. februára 2008 č. k. 2 S 157/2007-23 v spojení s opravným uznesením zo dňa 3. februára 2009 č. k. 2 S 157/2007-42, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13. februára 2008 č. k. 2 S 157/2007-23 v spojení s opravným uznesením zo dňa 3. februára 2009 č. k. 2 S 157/2007-42 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 13. februára 2008 č. k. 2 S 157/2007-23 v spojení s opravným uznesením z 3. februára 2009 č. k. 2 S 157/2007-42 zrušil rozhodnutie právneho predchodcu žalovaného – Krajského úradu v Bratislave č. OVVS/752/2007/AP4/HNS z 5. apríla 2007 ako aj prvostupňové rozhodnutie Obvodného úradu v Bratislave č. OVVS-PR-4379/3-746-06 z 9. januára 2007, ktorými správne orgány zastavili konanie o návrhu žalobcu na prejednanie priestupku podľa § 21a ods. 3 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám

a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie podľa § 250j ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), nakoľko podľa názoru krajského súdu napadnuté rozhodnutia správnych orgánov vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Krajský súd videl pochybenie správnych orgánov najmä v tom, že ich postupom bol žalobca ukrátený na svojich právach ako účastník konania, keď správne orgány nesprávne vyhodnotili pojem „návrhový priestupok“, príliš formalisticky pristupovali k dodržaniu procesnej lehoty, ktorú poskytli žalobcovi na doplnenie údajov v návrhu na prejednanie priestupku a toto doplnenie požadovali nad rámec zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

Krajský súd poukázal na to, že tzv. návrhové priestupky sú priestupky, pri ktorých individuálny záujem dotknutej osoby na stíhaní páchatel'ov prevažuje nad všeobecným záujmom. Z toho vyplýva, že takéto priestupky sa stíhajú iba vtedy, ak má na ich stíhaní záujem dotknutá osoba. Požiadavka na formálne náležitosti návrhového priestupku má iba poriadkový charakter a jej účelom je, aby návrh bol natoľko zrozumiteľný, že správnemu orgánu bude dostatočne zrejmé, čo je jeho predmetom.

Podanie návrhu na prejednanie priestupku je súčasťou výkonu práva na súdnu a na inú právnu ochranu garantovanú článkom 46 ods. 1 Ústavy SR. Pokiaľ zákon postihuje nečinnosť povinnej osoby ako priestupok, je neprípustným taký výklad formálnych požiadaviek návrhu na prejednanie priestupku, ktorého dôsledkom bude faktické znemožnenie iniciovať priestupkové konanie samotnou povinnou osobou v prípade priestupkov spáchaných nečinnosťou. Takýto postup bude v rozpore s článkom 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a bezdôvodne a nezmyselne bude popreté právo na súdnu a inú právnu ochranu garantovanú v článku 46 ods. 1 ústavy.

Podľa názoru súdu je potrebné prihliadnuť aj na okolnosť, že zákon o slobodnom prístupe k informáciám v ods. 2 ako povinné osoby určuje aj právnické osoby, v dôsledku čoho je dostatočné na začatie konania o priestupku označenie právnickej osoby, ktorá nesprístupnenie informácií spôsobila; úlohou správneho orgánu prejednávajúceho priestupok bude objasniť na základe organizačného poriadku alebo iných organizačných aktov označenej právnickej osoby, ktorá konkrétna fyzická osoba príkaz obmedzujúci informácie vydala, alebo ktorá za tento príkaz zodpovedá a zvážiť, či konanie takejto osoby naplnilo znaky priestupku, na prejednanie ktorého dal podnet žalobca.

Na záver krajský súd poukázal aj na samotný obsah povinností, ktoré boli uložené žalobcovi. Podľa názoru súdu správny orgán mal prihliadať na nečinnosť

osoby povinnej poskytnúť informácie a jednak prihliadať na to, že môže dôjsť k opakovaniu nečinnosti, pričom by neprimerane krátkou lehotou, ktorú žalobcovi určil, mohlo dôjsť k obmedzeniu jeho práva. O neprimeranosti lehoty svedčí okolnosť, že žalobca mal v lehote 10 dní predložiť informáciu, ktorej získanie vyžadovalo dopyt a spoluprácu s povinnou osobou, čo je vzhľadom na všeobecné informácie o poštovej preprave lehota, ktorú by ani pri vynaložení veľkého úsilia nemusel stihnúť. Správny orgán však túto okolnosť nebral na zreteľ a je zrejmé, že v lehote, ktorú určil, vzhľadom na postoj povinnej osoby, žalobca nemal možnosť uloženu povinnosť splniť. Takisto žalovaný správny orgán mal zvážiť aplikáciu § 19 ods. 3 zákona o správnom konaní, nakoľko mu zákon v tomto ustanovení ukladá prezumpciu priority záujmov účastníka, t.j. snaha o formálny postup pri odstránení nedostatkov podania zo strany správneho orgánu nemôže prevyšovať záujem účastníka, pričom vzhľadom na okolnosti prípadu mal správny orgán podľa názoru súdu postupovať podľa § 56 zákona o priestupkoch.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie žalovaný a žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne. Poukázal na to, že závery krajského súdu nemajú žiadnu oporu v platnej právnej úprave, nakoľko žalobca v návrhu na prejednanie priestupku neoznačil žiadnu konkrétnu osobu ako páchatel'a a neodstránil ani ostatné vady návrhu, na ktorých odstránenie bol vyzvaný kvalifikovanou výzvou.

Podľa názoru žalovaného, v prípadoch priestupkov na úseku práva na prístup k informáciám správny orgán žiadne objasňovanie nevykonáva, ale vychádza priamo z podaného návrhu. Fáza získavania informácií, ktorá je nevyhnutná pri priestupkoch začatých ex offo, na podklade ktorých správny orgán zvažuje začatie konania, je v prípadoch návrhových deliktov nahradená vykonávaním dôkazov správnym orgánom už v začatom konaní.

Správne orgány nemajú právomoc pri návrhových deliktoch vykonávať objasňovanie, teda zisťovať a došetrovať páchatel'ov, miesto a čas spáchania priestupku namiesto navrhovateľ'a, ako sa krajský súd nesprávne domnieva. Priestupkový zákon v § 68 ods. 2 výslovne uvádza náležitosti návrhu a trvá striktne na ich predložení navrhovateľ'om. Je teda len vecou navrhovateľ'a, či svoj návrh v stanovenej lehote doplní, alebo kvalifikovanú výzvu správneho orgánu v lehote neuposlúchne, čím sa musí uzroziť o obligatórnom zastavení konania.

V prípadoch návrhových priestupkov je totiž postih páchatel'a iba v záujme navrhovateľ'a, pričom spoločenský záujem je potlačený. Ak výzva na doplnenie návrhu zostane nerešpektovaná, ako to bolo v uvedenom prípade, teda ak navrhovateľ' nespolupracuje so správnym orgánom, čím už prejavuje nezáujem na potrestaní páchatel'a, niet spoločenského záujmu na jeho potrestaní a konanie sa zastaví. Preto žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského

súdu v Bratislave zmenil tak, že rozhodnutia správnych orgánov potvrdí s tým, že trovy konania si znáša každý účastník sám.

Žalobca sa k odvolaniu vyjadril listom z 18. júla 2008, v ktorom žiadal rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu dôvodov odvolania podľa § 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP, bez nariadenia pojednávania, podľa § 250ja ods. 2 a § 214 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP s tým, že deň verejného vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 31. marca 2010 podľa § 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP.

Podľa § 2 ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k informáciám osobami povinnými podľa tohto zákona sprístupňovať informácie (ďalej len "povinné osoby") sú štátne orgány, obce, ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti.

Podľa ods. 2 povinnými osobami sú ďalej právnické osoby zriadené zákonom a právnické osoby zriadené štátnym orgánom, vyšším územným celkom alebo obcou podľa osobitného zákona.

Podľa ods. 3 povinnými osobami sú ďalej aj právnické osoby založené povinnými osobami podľa odseku 1 a 2.

Podľa ods. 4 osobitný zákon môže ustanoviť povinnosť sprístupňovať informácie aj inej právnickej osobe alebo fyzickej osobe.

Podľa § 21a ods. 1 priestupku sa dopustí ten, kto

- a) vedome vydá a zverejní nepravdivé alebo neúplné informácie,
- b) vydaním rozhodnutia alebo vydaním príkazu, alebo iným opatrením zapríčiní porušenie práva na sprístupnenie informácií,
- c) poruší inú povinnosť ustanovenú týmto zákonom.

Podľa ods. 2 za priestupok podľa odseku 1 možno uložiť pokutu do 50 000 Sk a zákaz činnosti až na dva roky.

Podľa ods. 3 priestupok podľa odseku 1 možno prejednať len na návrh postihnutej osoby, jej zákonného zástupcu alebo opatrovníka (ďalej len "navrhovateľ"). Navrhovateľ je účastníkom konania o priestupku.

Podľa ods. 4 v návrhu musí byť uvedené, kto je postihnutou osobou, koho navrhovateľ označuje za páchatel'a a kedy a akým spôsobom priestupok spáchal.

Podľa § 6 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (ďalej len „priestupkový zákon“) za porušenie povinnosti uloženej právnickej osobe zodpovedá podľa tohto zákona ten, kto za právnickú osobu konal alebo mal konať, a ak ide o konanie na príkaz, ten, kto dal na konanie príkaz.

Skutkové okolnosti prípadu neboli medzi účastníkmi sporné. Žalobca 20. novembra 2006 podal návrh na prejednanie priestupku na úseku práva na prístup k informáciám, ktorého sa mal v dňoch 7., 8., 9., 11. a 12. decembra 2006 v presne určenu hodinu dopustiť zodpovedný zamestnanec Národného bezpečnostného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NBÚ“) tým, že nezabezpečil slobodný prístup na internetovú stránku NBÚ, ktorá bola nedostupná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňujúc sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia krajského súdu, na zdôraznenie jeho správnosti považuje za vhodné doplniť, že procesný postup správneho orgánu prvého stupňa, pri ktorom považoval návrh žalobcu za neúplný a kvalifikovanou výzvou požadoval jeho doplnenie, bol chybný a zastavenie konania, v dôsledku nedodržania lehoty na doplnenie podania, v rozpore so zákonom.

Z návrhu, ktorý podal žalobca 20. novembra 2006 síce nebolo možné zistiť meno konkrétneho zamestnanca NBÚ, ktorý bol zodpovedný za nedostupnosť internetovej stránky NBÚ v stanovenom čase, avšak podľa názoru odvolacieho súdu, v zmysle § 2 zákona o slobodnom prístupe k informáciám v súvislosti s § 6 priestupkového zákona, ani nemožno od žalobcu spravodlivo požadovať oznámenie tohto údaju, navyše v pomerne krátkej lehote, pretože jeho zistenie bolo v danom prípade možné len v spolupráci s povinnou osobou, ktorá má na výsledku veci protichodný záujem. Žiadne ustanovenie priestupkového zákona však nebránilo správne mu orgánu, aby si uvedený údaj zistil v konaní o návrhu žalobcu.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa so všetkými námietkami žalobcu aj žalovaného.

Skutočnosti, ktorými žalovaný v odvolaní spochybňuje predmetné rozhodnutie krajského súdu neboli zistené v odvolacom konaní. Tieto boli totožné s námietkami, ktoré žalovaný namietal už v prvostupňovom konaní a s ktorými sa krajský súd náležite vysporiadal.

Z uvedených dôvodov, s prihliadnutím na všetky individuálne okolnosti daného prípadu, Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolaniu žalovaného nevyhovел a rozsudok Krajského súdu v Bratislave, s ktorým sa stotožnil v celom rozsahu, ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 246c ods. 1 veta prvá a § 250k ods. 1 OSP a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko žalovaný v konaní nebol úspešný a žalobca si trovy odvolacieho konania neuplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 31. marca 2010

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová